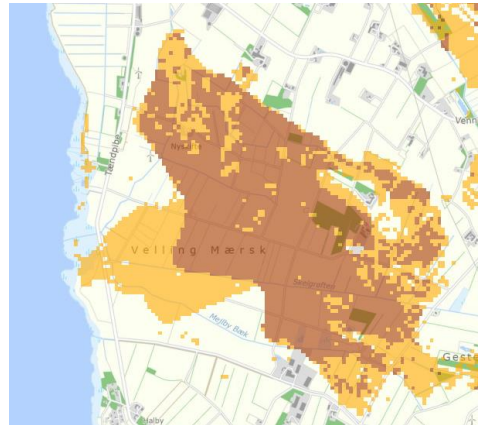

Lavbund – hvad er det?

I klimamæssig sammenhæng taler vi ofte om lavbund, lavbundsjord og lavbundsarealer. Kært barn har som bekendt mange navne, for de samme arealer kan også omtales som tørvejord, humusjord, organiske jorde, JB11-jorde og andre flotte ord.

Det er kort sagt jorde, som indeholder en høj mængde mere eller mindre omsatte planterester som resultat af deres geologiske historie, inden jordene blev drænet og kom under plov. Områderne har tidligere været fugtige enge, ådale, moser, strandenge, søer, fjorde og andre fugtige eller våde landskabstyper. I dag fremstår de dog ofte som flade marker og græsningsarealer uden særpræg som på billedet øverst.

Indholdet af planteresterne i jorden kalder man jordens *kulstofindhold* – på lavbunds-kortet (lille billede) vises der jord med kulstofindhold over 12 % og jord med kulstofindhold mellem 6 og 12 %. Hvis kulstofindholdet er højt, og jorden er drænet, vil jorden stå og afgasse CO₂. Jorden udgør dermed en klimabelastning eller mere præcist; *driften* af jorden udgør en klimabelastning.

Hvis jorden igen gøres fugtig ved sløjfning af grøfter og dræn, indstilling af pumper eller hævnning af bunden i vandløb, stopper eller reduceres jordens afgasning af CO₂.

Derved kan man "nemt" opnå store klimagevinster ved at gøre lavbundsjordene våde. Afhængig af lavbundsjordenes placering og funktion kan udtagning af lavbundsjordene dog også have en stor negativ påvirkning på landmænd, som har mange arealer i lavbundsområder. Dette gælder især i de store pumpelag langs Ringkøbing og Stadil Fjord.

Både private lodsejere, naturstyrelsen og kommuner kan lave de såkaldte *klimalavbundsprojekter*, som er offentligt støttede projekter med henblik på at genskabe våde jordbundsforhold og forhindre yderligere afgasning af CO₂ fra jorden.